

[Westermann.]

vil kunne magte denne Opgave, endsige eventuelle Krav om at konvojere danske Handelsskibe i internationale Farvande, og man skal derfor tillade sig at henstille til det ærede Udvalg at anstille en Undersøgelse af, hvorvidt den foreslaaede Lov om Søværnets Ordning byder Danmarks Erhvervsliv tilstrækkelig Sikkerhed for til enhver Tid at kunne faa den Hjælp fra Orlogsflaaden, som kan blive nødvendig for at sikre Forbindelsen mellem Landsdelene og Landets Import og Eksport.“

Denne Henstilling til Udvalget om at foretage en Undersøgelse af, hvorvidt den foreslaaede Ordning for Søværnets Vedkommende vil kunne sikre Trafikken i Farvandene, vil kunne sikre Danmarks Import og Eksport, har Udvalget siddet overhørig.

Men ogsaa fra en anden Side maa man se paa Søværnets Betydning. Der er i det danske Folk et enigt Ønske om ikke at indblande sig i nogen Strid andre Stater imellem og med alle til Raadighed staaende Midler søge at forhindre, at Danmark inddrages i en Krig. Men med den geografiske Beliggenhed, Danmark har, vil utvivlsomt den største Fare for at blive indblandet i en Krig være den Mulighed, der kan komme til at foreligge for, at en krigsførende ved at bryde vor Neutralitet kan besætte visse Dele af dansk Territorium og udnytte det til Fremme af sine Interesser, hvorved vi enten maa føre Krig med denne Part eller med den Part, som derigennem finder sig forurettet; og der er ingen Tvivl om — det beviser ogsaa alt, hvad der foregik under Verdenskrigen —, at saaledes som Danmarks hele geografiske Struktur er, er det paa Søen, man maa forvente Neutralitetskrænkelser.

Jeg skal her blot henvise til den Bænkning, som i 1922 blev afgivet af den Forsvarskommission, der var blevet nedsat 1919, og hvori der bl. a. om dette siges, at der, medens Sikringsstyrken var inde, forekom 164 Neutralitetskrænkelser, hvoraf de 75 maa betragtes som væsentlige Neutralitetskrænkelser, over for hvilke man formentlig maatte være gaaet til Brug af Vaaben, saafremt ikke den rettidige Protest, der blev nedlagt, var blevet taget til Følge.

Men ogsaa andre Opgaver paahviler selvfølgelig et Søværn i en spændt Situation. Sikring af Forbindelsen mellem Landsdelene er — det vil formentlig enhver erkende — af ganske overordentlig stor Betydning for Landet. Og i det Øjeblik den yderste

Situation kommer til at foreligge, den Situation, at Danmark selv inddrages i Krig, vil den Betydning, en Flaade kan faa i Henseende til at sikre Hæren imod, at en fjendtlig Styrke benytter Søen til Omplaceringer, være overordentlig stor. Enhver vil kunne forstaa, hvad det vil betyde, hvis en Fjende fuldkommen uhindret kan lade en Transportflaade uafbrudt sejle frem og tilbage mellem Hjemlandet og dansk Territorium og landsætte større Troppestyrker, snart i den danske Hærs Flanke, snart i Ryggen, samtidig med at den angriber i Fronten; og med den Størrelse, det danske Søforsvar faar efter Regeringsforslaget, vil der ikke kunne gøres noget som helst for at forhindre en saadan Troppettransport.

Det er beklageligt, og det er for mig uforstaaeligt, at man herhjemme ikke vil erkende det maritime Forsvars Betydning. Selv blandt gode Forsvarsvenner overser man som Regel det maritime Forsvars Betydning som Sikring for vore Forbindelser over Søen og som neutralitetsbevarende — Partiet Venstres Stilling og det ærede Medlem Hr. Brorsens Tale her i Dag er et slaaende Eksempel herpaa.

Den Ordning, vi fik i 1932, bød ingen Mulighed for at løse de Opgaver, som jeg her har paapeget foreligger for Søterritoriets Vedkommende. Saaledes som Materiellet var dengang, hvor man dog havde nogle Rester af Artilleriskibe, var Muligheden derfor dog større end efter den Ordning, Regeringspartierne her har foreslaaet. 1937-Ordningen, hvorefter man kun i en kort Aarrække bevarer et Skib som „Niels Juel“ og derefter kun har lette Fartøjer uden nogen som helst artilleristisk Støtte hverken paa Søen eller i Land, aabner ikke nogen som helst Mulighed for at løse de Opgaver, der foreligger i danske Farvande. Ved denne Ordning giver man paa Forhaand Afkald paa at løse de Opgaver, hvis Løsning er af vital Betydning for Landet, udelukkende, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft sagde, af økonomiske Hensyn.

I den højtærede Forsvarsministers Fremsættelsestale kom disse økonomiske Hensyn ogsaa tydeligt til Orde. Den højtærede Forsvarsminister sagde i Begyndelsen af sin Fremsættelsestale: „Vi anser det ogsaa for afgørende nødvendigt at tage økonomiske Hensyn, saaledes at de sociale og kulturelle Opgaver, som maa varetages, ikke lider Skade.“ Og lidt senere sagde han: „Spørgsmaalet om Ordningens Omfang i Forhold til det nuværende maatte være afhængigt af en nøgtern Beregning af de økonomiske Konsekvenser.“ Senere, under Omtalen af